Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0220

Kommissionens rapport för 2025 om Kosovo

Europaparlamentets resolution av den 17 juni 2026 om kommissionens rapport för 2025 om Kosovo (2025/2252(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Kosovo, å andra sidan[1], vilket varit i kraft sedan den 1 april 2016,

– med beaktande av Kosovos ansökan om medlemskap i Europeiska unionen av den 15 december 2022,

– med beaktande av Kosovos ansökan om medlemskap i Europarådet av den 12 maj 2022,

– med beaktande av ramavtalet mellan Europeiska unionen och Kosovo om de allmänna principerna för Kosovos deltagande i unionsprogram[2], vilket varit i kraft sedan den 1 augusti 2017,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1529 av den 15 september 2021 om inrättande av instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III)[3],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/850 av den 19 april 2023 om ändring av förordning (EU) 2018/1806 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars

---

1 EUT L 71, 16.3.2016, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
2 EUT L 195, 27.7.2017, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/1388/oj.
3 EUT L 330, 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.

medborgare är undantagna från detta krav[4] (Kosovo), som tillåter viseringsfritt resande för innehavare av biometriska pass som utfärdats av Kosovo från och med den 1 januari 2024,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1449 av den 14 maj 2024 om inrättande av faciliteten för reformer och tillväxt för västra Balkan[5],

– med beaktande av ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte i Thessaloniki den 19 och 20 juni 2003,

– med beaktande av toppmötena mellan EU och länderna på västra Balkan, som hölls i Sofia, Zagreb och Brdo pri Kranju 2018, 2020 respektive 2021, och de förklaringar som antogs efter toppmötena,

– med beaktande av mötet mellan ledarna för länderna på västra Balkan den 1 juli 2025 i Skopje (Nordmakedonien) om tillväxtplanen för västra Balkan,

– med beaktande av förklaringen från toppmötet mellan EU och länderna på västra Balkan den 17 december 2025,

– med beaktande av slutsatserna från rådets ordförandeskap av den 16 december 2025 om utvidgningen,

– med beaktande av Berlinprocessen, som inleddes den 28 augusti 2014,

– med beaktande av ordförandens slutsatser i samband med 2025 års toppmöte om Berlinprocessen, som hölls den 22 oktober 2025,

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 6 oktober 2020 *En ekonomisk plan och en investeringsplan för västra Balkan* (COM(2020)0641),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 8 november 2023 *Ny tillväxtplan för västra Balkan* (COM(2023)0691),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 mars 2024 om reformer och politisk översyn inför utvidgningen (COM(2024)0146),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 4 november 2025 *2025 års meddelande om EU:s utvidgningspolitik* (COM(2025)0690), åtföljt av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar *Kosovo 2025 Report* (SWD(2025)0752),

---

4 EUT L 110, 25.4.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/850/oj.

5 EUT L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– med beaktande av fördraget om upprättande av en energigemenskap, som undertecknades i Aten den 25 oktober 2005 och syftar till att utvidga EU:s regler för den inre energimarknaden till sydöstra Europa,

– med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolution 1244 av den 10 juni 1999, Internationella domstolens rådgivande yttrande av den 22 juli 2010 om överensstämmelsen med folkrätten av Kosovos ensidiga självständighetsförklaring och av FN:s generalförsamlings resolution 64/298 av den 9 september 2010, där man bekräftade innehållet i Internationella domstolens yttrande och välkomnade EU:s beredskap att underlätta en dialog mellan Serbien och Kosovo,

– med beaktande av Kosovos fortsatta anpassning till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik,

– med beaktande av det första avtalet om principerna för en normalisering av förbindelserna mellan Serbien och Kosovo av den 19 april 2013 och avtalen av den 25 augusti 2015 samt den pågående EU-stödda dialogen för en normalisering av förbindelserna,

– med beaktande av Brysselavtalet av den 27 februari 2023 och Ohridavtalet av den 18 mars 2023 och dess genomförandebilaga,

– med beaktande av den Nato-ledda Kosovostyrkans fortsatta närvaro och mandat, med fortsatta bidrag till att upprätthålla en trygg och säker miljö och fri rörlighet i Kosovo,

– med beaktande av rådets beslut (Gusp) 2025/1161 av den 5 juni 2025 om ändring av gemensam åtgärd 2008/124/Gusp om Europeiska unionens rättsstatsuppdrag i Kosovo Eulex Kosovo[6], som förlängde uppdraget till den 14 juni 2027,

– med beaktande av slutrapporten från Europeiska unionens valobservatörsuppdrag avseende parlamentsvalet i Kosovo 2025,

– med beaktande av sina tidigare resolutioner om Kosovo,

– med beaktande av de gemensamma rekommendationer som antogs vid det tolfte mötet i den parlamentariska stabiliserings- och associeringskommittén för EU–Kosovo, som hölls den 9 december 2024,

– med beaktande av Transparency Internationals korruptionsindex 2025,

– med beaktande av 2025 års internationella pressfrihetsindex från

---

6 EUT L, 2025/1161, 6.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1161/oj.

Reportrar utan gränser,

– med beaktande av undersökningsuppdraget till Pristina med Europarådets plattform för journalisters säkerhet den 24–25 mars 2026,

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor (A10-0166/2026), och av följande skäl:

A. Utvidgningspolitiken är ett av EU:s mest effektiva utrikespolitiska instrument, ett av de mest framgångsrika politikområdena när det gäller att stimulera och uppmuntra grundläggande reformer i utvidgningsländerna och en strategisk geopolitisk investering i långsiktig fred, stabilitet och säkerhet på hela kontinenten.

B. Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstaten är de grundläggande värden som EU bygger på. Dessa grundläggande värden får inte äventyras i samband med utvidgningsprocessen.

C. Kosovos konstitution är en av de mest progressiva när det gäller minoriteters rättigheter.

D. Varje utvidgningsland bedöms strikt utifrån sina egna meriter. Det är genomförandet av de nödvändiga reformerna och efterlevnaden av kriterierna och de gemensamma europeiska värdena som avgör tidsplanen för och framstegen med anslutningen. Anslutningsprocessen kan inte fortsätta utan att de nödvändiga reformerna genomförs.

E. Kosovos väg mot EU-medlemskap är också beroende av att förbindelserna med Serbien normaliseras och av goda grannförbindelser.

F. Skyddet av de demokratiska processernas integritet har blivit en central aspekt i EU:s utvidgningspolitik. Kosovo har utsatts för utländsk påverkan och desinformationskampanjer, särskilt från Rysslands sida, inbegripet genom serbiska nationalistiska kanaler, som syftat till att destabilisera demokratiska institutioner, undergräva den sociala sammanhållningen och hindra Kosovos europeiska integration. Att stärka den demokratiska motståndskraften är en viktig del av uppfyllandet av de politiska kriterierna för anslutning.

G. I strid med den allmänna europeiska linjen har Kosovos oberoende ännu inte erkänts av Cypern, Grekland, Rumänien, Slovakien och Spanien.

Engagemang för anslutning till EU

1. Europaparlamentet lovordar Kosovos fortsatta engagemang för en EU-anslutning, som återspeglar ett tydligt strategiskt geopolitiskt val till förmån för säkerhet, en ökad europeisk förankring, allmän enighet mellan parterna om den europeiska integrationen och omfattande stöd från landets medborgare för Kosovos väg mot EU, i synnerhet genom utvecklingen av nära och konkreta förbindelser med EU.

2. Europaparlamentet upprepar sin fasta övertygelse att Kosovos framtid ligger i EU, särskilt med tanke på den nuvarande geopolitiska dynamiken i regionen, snabba stora förändringar i världspolitiken och växande konkurrens med auktoritära regimer. Parlamentet betonar att närmandet mellan Kosovo och EU är en del av en gradvis integrationsprocess som sträcker sig längre än enbart formell anslutning. Parlamentet betonar att konkreta former av samarbete och gradvis integration, inbegripet sektoriella partnerskap, deltagande i EU-program som Erasmus+ och inkluderingen i viss EU-politik, är viktiga hävstänger för att stärka förbindelserna med Kosovo. Parlamentet betonar att dessa instrument gör det möjligt att konsolidera Kosovos europeiska förankring och bemöta de geostrategiska utmaningarna i regionen, även genom att förhindra påverkan från utomstående aktörer, utan att föregripa takten eller resultaten i utvidgningsprocessen.

3. Europaparlamentet välkomnar bildandet av den nya nationalförsamlingen och regeringen i Kosovo den 12 februari 2026, efter det tidiga demokratiska parlamentsval som hölls i december 2025, efter mer än ett år av politiskt dödläge och djup politisk polarisering. Parlamentet beklagar dock den paralyserade politiska processen under 2025, som resulterade i ett ”förlorat år” för Kosovo. Parlamentet beklagar vidare att nationalförsamlingen inte valde en ny president inom den konstitutionella tidsfristen. Parlamentet noterar upplösningen av nationalförsamlingen genom presidentdekretet av den 6 mars 2026 och författningsdomstolens efterföljande dom om upphävande av detta beslut, med en tidsfrist på 34 dagar för församlingens ledamöter att välja en ny president och krav på nyval i landet om så ej sker. Parlamentet noterar att försöken att välja en president inom denna tidsfrist misslyckades och att ett nytt parlamentsval därför utlystes till den 7 juni 2026.

4. Europaparlamentet välkomnar dessutom Kosovos nationalförsamlings ratificering av avtalen inom ramen för faciliteten för reformer och tillväxt den 13 februari 2026. Parlamentet noterar att detta banar väg för Kosovos tillgång till betydande bidrag och subventionerade lån som syftar till att främja viktiga reformer, för att påskynda landets ekonomiska konvergens och för att uppnå framsteg på vägen mot EU. Parlamentet beklagar djupt att landet, med tanke på det ”förlorade året” och risken för att eventuellt förlora ytterligare månader under valkampanjen, kanske inte kommer att kunna genomföra alla nödvändiga reformer inom tidsfristerna och

riskerar att förlora betydande belopp i ekonomiskt stöd inom ramen för faciliteten för reformer och tillväxt.

5. Europaparlamentet betonar att en trovärdig utvidgning bygger på en meritbaserad process, kräver ett ihållande och orubbligt reformdriv och ett rigoröst genomförande av reformer som överensstämmer med EU:s normer, i synnerhet Köpenhamnkriterierna. Parlamentet uppmanar Kosovo att öka sina framsteg med att genomföra EU-relaterade reformer, särskilt på områdena rättsstatlighet, grundläggande friheter och kampen mot korruption, i synnerhet korruption på hög nivå, och att fortsätta med sina ansträngningar genom att stärka sitt åtagande till förmån för europeiska värden och normer. Parlamentet betonar att allt föranslutningsstöd och därmed sammanhängande ekonomiskt stöd måste förbli strikt villkorat med mätbara och kontrollerbara resultat på dessa områden. Parlamentet påminner i detta avseende om vikten av att upprätthålla rättsstatligheten, garantera respekten för allas åsikter och säkerställa en effektiv tillämpning av lagarna i praktiken. Parlamentet betonar att en omprioritering och konkreta framsteg med dessa reformer är nödvändiga för att Kosovo ska kunna stärka sina band till Europa och fortsätta på sin väg tillbaka mot en EU-anslutning. Parlamentet betonar att utvidgningen också förutsätter grundliga förberedelser från EU-institutionernas och medlemsstaternas sida för att säkerställa en framgångsrik integration av nya potentiella medlemmar, samtidigt som den ekonomiska stabiliteten på den inre marknaden, sociala och miljörelaterade normer och EU-institutionernas avsedda funktionssätt respekteras.

6. Europaparlamentet stöder Kosovos ansökan om EU-medlemskap, som lämnades in i december 2022. Parlamentet upprepar sin uppmaning till medlemsstaterna i rådet att uppmana kommissionen att presentera sitt frågeformulär utan oskäligt dröjsmål och att avge sitt yttrande om förutsättningarna för landets ansökan om medlemskap, och att uppmana rådet att agera snabbt därefter, bland annat genom att bevilja status som kandidatland när de relevanta kriterierna är uppfyllda. Parlamentet uppmanar de fem medlemsstater som ännu inte erkänt Kosovos självständighet att göra detta utan dröjsmål för att göra det möjligt för landet att utvecklas på lika villkor i förhållande till andra kandidatländer. Parlamentet påminner om Internationella domstolens rådgivande yttrande av den 22 juli 2010, där det anges att Kosovos ensidiga självständighetsförklaring inte strider mot allmän internationell rätt.

7. Europaparlamentet upprepar sitt fulla stöd för Kosovos ansökan om medlemskap i Europarådet, för landets strategiska inriktning att ansluta sig till Natos program Partnerskap för fred och för landets ansökningar om medlemskap i andra internationella organisationer. Parlamentet uppmanar de berörda organisationerna och medlemsstaterna att aktivt stödja dessa ansökningar. Parlamentet

noterar att Kosovos närmande till Nato stärker den europeiska säkerheten. Parlamentet uppmanar kommissionen och EU:s kontor i Kosovo att intensifiera sina ansträngningar för att i landet stärka synligheten för och förståelsen av EU och de konkreta fördelar som följer av ett starkare partnerskap mellan EU och Kosovo. Parlamentet uppmanar med kraft Serbien att inte motsätta sig att Kosovo blir medlem i Europarådet och andra internationella organisationer, eftersom det skulle strida mot 2023 års avtal mellan Kosovo och Serbien om normaliserade förbindelser dem emellan.

8. Europaparlamentet lovordar Kosovo som en pålitlig partner till EU, på grundval av landets fortsatta frivilliga anpassning till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, inbegripet dess fortsatta genomförande av EU:s restriktiva åtgärder mot Ryssland och Belarus, dess tydliga fördömande av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och det konsekvent starka allmänna stödet för en EU-integration bland dess medborgare. Parlamentet förväntar sig att Kosovo upprätthåller denna anpassning och fortsätter sina ansträngningar för att begränsa det ryska hotet.

9. Europaparlamentet välkomnar undertecknandet den 18 mars 2025 av trepartsförklaringen om försvarssamarbete mellan Kosovo, Albanien och Kroatien, som syftar till att stärka försvarsförmågorna och fördjupa samarbetet för att motverka hybridhot.

10. Europaparlamentet välkomnar det sedan länge efterlängtade beslutet att häva EU:s åtgärder mot Kosovo, inbegripet frigörandet av 216 miljoner euro i prioriterade kontrakt och program i december 2025, och frigörandet av de återstående 205 miljonerna euro i början av 2026. Parlamentet anser att dessa åtgärder tydligt stred mot Kosovos uppenbara engagemang för europeiska värden och landets anpassning till EU:s politik, och inte längre var motiverade med tanke på att alla nödvändiga krav har uppfyllts. Parlamentet noterar den negativa inverkan som dessa åtgärder haft på Kosovos samhälle, särskilt på lokalsamhällen, det civila samhällets organisationer och små och medelstora företag. Parlamentet ifrågasätter bristen på transparens och förutsägbarhet, den otillräckliga informationen till allmänheten och det faktum att åtgärderna förlängdes trots att Kosovo uppfyllt EU:s krav.

Demokratin och rättsstaten

11. Europaparlamentet välkomnar den övergripande positiva bedömningen av genomförandet av parlaments- och lokalvalen 2025 och noterar att de genomfördes under fredliga, konkurrensutsatta och inkluderande former inom en reviderad valram anpassad till tidigare rekommendationer från EU:s valobservatörsuppdrag. Parlamentet lovordar myndigheterna för att ha infört ett elektroniskt röstningssystem i Kosovo. Parlamentet noterar emellertid att vissa brister identifierades i genomförandet av valen, och uppmanar med

kraft Kosovos myndigheter att ta dessa i beaktande vid anordnandet av framtida val.

12. Europaparlamentet välkomnar kosovoserbernas deltagande i parlaments- och lokalvalen 2025 och de fyra nyvalda serbiska borgmästare som tog över efter sina albanska föregångare i kommuner med serbisk majoritet i norra Kosovo. Parlamentet uttrycker dock oro över de påtryckningar som utövades mot väljare som var beroende av serbiska former av socialt bistånd och sysselsättning att rösta på företrädare för Srpska Lista i parlamentsvalet i februari 2025.

13. Europaparlamentet beklagar de fortsatta försöken att politisera oberoende institutioner, inbegripet den centrala valkommissionen, och bristerna i styrningen inom den oberoende mediekommissionen. Parlamentet uppmanar Kosovo att ytterligare anpassa den rättsliga ram som styr den oberoende mediekommissionen till Europarådets rekommendationer och EU-normer i syfte att stärka det regleringsmässiga oberoendet, rättssäkerheten och allmänhetens förtroende för medietillsynen. Parlamentet uppmanar myndigheterna att säkerställa meritbaserade utnämningar, transparenta rekryteringsförfaranden och full respekt för dessa institutioners oberoende. Parlamentet betonar att motståndskraftiga demokratiska institutioner utgör en första försvarslinje mot manipulering av informationsmiljön, dold påverkan och politisk snedvridning av den offentliga debatten. Parlamentet uppmanar Kosovo att inrätta en institutionaliserad ram för demokratisk motståndskraft som sammanför nationalförsamlingen, regeringen, oberoende tillsynsmyndigheter och valförvaltningen, med tydligt fastställda ansvarsområden, regelbundna riskbedömningar och offentlig rapportering.

14. Europaparlamentet välkomnar det faktum att det civila samhällets organisationer bedriver verksamhet i en miljö som överlag är gynnsam, och uppmanar myndigheterna att se till att det civila samhället på ett meningsfullt sätt och i ett tidigt skede involveras i förberedelserna inför och genomförandet av EU-relaterade reformer. Parlamentet betonar vikten av ökad ansvarsskyldighet och transparens vad beträffar offentlig finansiering av organisationer i det civila samhället. Parlamentet understryker att det civila samhället är av avgörande betydelse när det gäller att främja demokrati och mångfald samt god samhällsstyrning och sociala framsteg.

15. Europaparlamentet lovordar myndigheterna för deras samråd med Venedigkommissionen om paketet med lagförslag om rättsväsendet, inbegripet lagen om Kosovos åklagarråd. Parlamentet är emellertid fortsatt oroat över regeringens begränsade genomförande av strategin för rättsstaten och otillräckliga uppföljning av reformer, det icke fulltaliga Kosovos rättsliga råd samt förseningarna i

genomförandet av reformerna av rättsväsendet. Parlamentet uttrycker oro över regeringens underlåtenhet att anta den nödvändiga icke-lagstiftande föreskrift som fastställer organisationsstrukturen för och samarbetsmekanismerna mellan den särskilda utredningsenheten vid Kosovos polis och den särskilda åklagarmyndigheten. Parlamentet välkomnar de framsteg som gjorts när det gäller utnämningen av den nya ordföranden för Kosovos åklagarråd och förväntar sig att den nya sammansättningen slutligt fastställs när nationalförsamlingen återupptar sitt arbete. Parlamentet välkomnar Kosovos rättsliga råds rekrytering av 17 nya domare i en transparent och meritbaserad process och uppmanar med kraft Kosovos president att bekräfta utnämningarna utan dröjsmål. Parlamentet uppmanar eftertryckligen Kosovo att vidta beslutsamma åtgärder för att ta itu med bristerna och se till att lagstiftningen om rättsväsendets integritet och ansvarsskyldighet anpassas till europeiska normer och Venedigkommissionens rekommendationer på området.

16. Europaparlamentet välkomnar att Kosovo minskade den administrativa bördan genom att genomföra programmet för förebyggande och minskning av den administrativa bördan för 2025–2028 och dess handlingsplan för 2025–2026. Parlamentet välkomnar denna förbättring och antagandet av ändringar av lagen om offentliga tjänstemän och uppmanar Kosovo att ytterligare förbättra sin offentliga förvaltning och sitt meritbaserade system för offentlig förvaltning. Parlamentet noterar att Kosovos strategiska ram för offentlig förvaltning är på plats men inte genomförts på ett effektivt sätt.

17. Europaparlamentet uttrycker djup oro över de otillräckliga framstegen i kampen mot korruption överlag. Parlamentet beklagar avsaknaden av påtagliga strukturella framsteg på detta område, trots de åtaganden som gjorts, och betonar att korruption fortfarande utgör ett systemiskt problem som undergräver de offentliga institutionernas funktionssätt och medborgarnas förtroende. Parlamentet noterar med oro att Kosovo halkade ned i 2025 års korruptionsindex, där landet låg på 76:e plats av 182 länder och territorier, tre platser lägre än 2024, vilket innebär en oroande tillbakagång i den tidigare trenden med gradvisa förbättringar, dock fortfarande med en bättre placering för Kosovo än vissa andra länder i regionen. Parlamentet uppmanar myndigheterna att anta och utan dröjsmål genomföra konkreta, effektiva och kontrollerbara åtgärder för att stärka förebyggandet, utredningarna och lagföringen på korruptionsområdet. Parlamentet efterlyser framför allt ett snabbt antagande av en nationell strategi för korruptionsbekämpning och en tillhörande handlingsplan för 2025–2028, ökad användning av redovisningar av tillgångar och integritetsplaner och en effektivare tillämpning av verktyg för förverkande i korruptionsfall. Parlamentet betonar behovet att stärka de korruptionsbekämpande organens oberoende och operativa kapacitet och säkerställa en effektiv

samordning mellan åklagare, polis och finansunderrättelseenheter. Parlamentet uppmärksammar att kommissionens tidigare rekommendationer om att stärka kapaciteten hos byrån för förebyggande av korruption och om genomförande av lagstiftning mot korruption ännu inte har genomförts. Parlamentet efterlyser en kontinuerlig höjning av utredningarnas kvalitet i korruptionsfall på hög nivå.

18. Europaparlamentet är oroat över att man har gjort begränsade framsteg i kampen mot den organiserade brottsligheten. Parlamentet efterlyser ett snabbt antagande av en nationell strategi och handlingsplan mot organiserad brottslighet. Parlamentet betonar vikten av att hantera kriminella nätverk genom att stärka det internationella samarbetet med hjälp av underrättelseutbyte och stärkt samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter och åklagare. Parlamentet uppmanar Kosovos grannar att göra det möjligt för landet att delta i internationellt samarbete på alla nivåer för att maximera effekterna av kampen mot den organiserade brottsligheten. Parlamentet framhåller behovet att fördjupa samarbetet i kampen mot narkotika. Parlamentet efterlyser ytterligare anpassning när det gäller kampen mot terrorism.

19. Europaparlamentet understryker Eulex fortsatta insatser för att hjälpa Kosovos myndigheter att inrätta hållbara och oberoende institutioner för rättsstatlighet. Parlamentet noterar att ihållande utmaningar, inbegripet inskränkta verkställighetsbefogenheter, har begränsat inverkan av dess arbete. Parlamentet efterlyser en fortlöpande bedömning av uppdragets mervärde, räckvidd och strategiska mål, för att säkerställa dess relevans och effektivitet.

20. Europaparlamentet är oroat över de rapporterade fallen av övervåld och misskötsamhet från vissa polisers sida inom Kosovos polis i landets norra delar. Parlamentet uppmanar Kosovos polis att säkerställa att des personal fullt ut följer alla krav avseende rättsstatens principer och de mänskliga rättigheterna. Parlamentet påminner om att alla politiska företrädare och alla människor i Kosovo har ett gemensamt ansvar för att upprätthålla freden och rättsstatligheten.

Grundläggande friheter och mänskliga rättigheter

21. Europaparlamentet konstaterar att även om den rättsliga och institutionella ramen för mänskliga rättigheter i stort sett är på plats är genomförandet av den fortfarande otillräckligt. Parlamentet välkomnar antagandet av strategin för att skydda och främja befolkningsgruppers rättigheter. Parlamentet välkomnar Kosovos verkställande av författningsdomstolens dom om Dečani-klostrets markägande. Parlamentet uppmanar Kosovo att investera i ett effektivare genomförande av människorättsramen.

22. Europaparlamentet erkänner att Kosovos konstitution är mycket progressiv när det gäller minoriteters rättigheter. Parlamentet beklagar i detta avseende att den framställning som undertecknats av uppemot 500 personer som historiskt sett har identifierat sig som bulgarer, vilken registrerades i Kosovos nationalförsamling i januari 2023, fortfarande inte har behandlats, och rekommenderar att deras rättigheter stadgas i lag och säkerställs i praktiken, så att den bulgariska minoritetens historiska arv, kulturarv och politiska arv skyddas. Parlamentet uppmanar Kosovo att säkerställa att alla minoriteter som erkänns enligt lagen om skydd och främjande av befolkningsgruppers och deras medlemmars rättigheter införlivas fullt ut i landets konstitution.

23. Europaparlamentet noterar att fängelsesystemet i Kosovo i stora drag följer FN:s och Europarådets enhetliga minimiregler. Parlamentet efterlyser ett bättre skydd av fångars rättigheter, särskilt för kvinnliga fångar, fångar som tillhör en minoritet och fångar med psykiska hälsoproblem.

24. Europaparlamentet betonar behovet att stärka genomförandet av lagstiftning som skyddar rättigheterna för sårbara grupper och personer som inte tillhör majoritetsbefolkningen, särskilt vad gäller deras representation i offentliga institutioner och användningen av språk, däribland genom att säkerställa lika och effektiv tillgång till statlig undervisning på modersmålet, samt tillgång till hälso- och sjukvård och offentliga tjänster, respekt för språkliga rättigheter och äganderätt, adekvat representation i central och lokal förvaltning och skydd för materiellt och immateriellt religions-, traditions- och kulturarv. Parlamentet uppmanar Kosovo att intensifiera sina insatser för att ge minoritetsgrupper lika möjligheter och adekvat representation i det politiska och kulturella livet, offentliga medier, offentlig förvaltning och domstolsväsendet. Parlamentet begär att religiösa minoriteter ska skyddas i Kosovo och att tillträde till gudstjänstlokaler ska säkerställas.

25. Europaparlamentet beklagar att kvinnor från minoritetsgrupper, särskilt romer, ashkalier och balkanegyptier, utsätts för många former av diskriminering, särskilt när det gäller utbildning, sysselsättning och tillgång till hälso- och sjukvård. Parlamentet uttrycker oro över att förvaltningen i Kosovo inte representerar minoritetsgrupper på ett fullgott sätt och att antalet kvinnor i högre befattningar fortfarande är lågt.

26. Europaparlamentet uppmanar Kosovo att förbättra sitt genomförande av befintliga mekanismer som skyddar rättigheterna för grupper som inte tillhör majoritetsbefolkningen, för religiösa samfund och för hbtqi+-personer genom att slutföra arbetet med den nya civillagen, som ännu inte har antagits. Parlamentet är fortsatt oroat över att diskriminerande språk fortfarande riktas mot kvinnor och hbtqi+-personer.

27. Europaparlamentet betonar behovet att stärka jämställdheten och kvinnors rättigheter i Kosovo. Parlamentet konstaterar att den rättsliga och institutionella ramen för jämställdhet och bekämpning av könsrelaterat våld till stor del är på plats. Parlamentet välkomnar den ökade finansieringen av specialiserade stödtjänster, inbegripet skyddade boenden för offer för könsrelaterat våld, den fullt fungerande databas som registrerar fall av våld i hemmet och de pågående insatserna för att öka medvetenheten. Parlamentet uttrycker dock oro över att det fortfarande förekommer könsrelaterat våld och att genomförande- och efterlevnadsåtgärderna fortfarande är otillräckliga, särskilt med tanke på att kvinnor, inte minst kvinnor från minoritetsgrupper, fortfarande utsätts för flera olika former av diskriminering.

28. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till myndigheterna att förbättra den interna dialogen och verkligen samarbeta direkt med oberoende kosovoserbiska civilsamhällesorganisationer, i synnerhet i norr, i syfte att skapa förtroende, underlätta det dagliga livet för kosovoserberna och integrera dem på ett framgångsrikt sätt.

29. Europaparlamentet lovordar regeringen för att den godkänt strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2025–2030 och den tillhörande handlingsplanen för 2025–2027. Parlamentet beklagar dock att FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ännu inte har antagits av Kosovo. Parlamentet uttrycker oro över Kosovos otillräckliga anpassning till EU:s regelverk i detta avseende och den diskriminering och de hinder som personer med funktionsnedsättning, inbegripet barn, ställs inför när det gäller tillgång till utbildning, hälso- och sjukvård och sociala tjänster. Parlamentet uppmanar myndigheterna att stärka skyddet av deras rättigheter och anta lagförslaget om erkännande av status, tjänster och förmåner.

30. Europaparlamentet understryker vikten av att skydda Kosovos mångkulturella arv, inbegripet den kroatiska befolkningsgruppens arv, samtidigt som man stöder en hållbar lokal utveckling och samhällsengagemang. Parlamentet välkomnar det EU-finansierade projekt som genomförs av FN:s utvecklingsprogram med syftet att bevara och ge nytt liv åt Janjevos kulturarv.

31. Europaparlamentet beklagar att det nya lagförslaget om läroböcker ännu inte antagits av Kosovos nationalförsamling. Parlamentet är oroat över att genomförandet av Kosovos utbildningsstrategi för 2022–2026 släpar efter och att finansieringen av grundläggande offentlig utbildning fortsätter att minska. Parlamentet uppmanar Kosovo att slutföra antagandet av lagförslaget om läroböcker, slutföra översynen av de nuvarande läroböckerna och tillhandahålla hållbar och systematisk utbildning för lärare.

32. Europaparlamentet noterar Kosovos pluralistiska medielandskap, men betonar att det fortfarande är sårbart och utsatt för olika slags påtryckningar. Parlamentet beklagar djupt bristen på framsteg när det gäller att säkerställa yttrandefriheten och ett effektivt skydd av journalister. Parlamentet beklagar att Kosovo har fallit 24 placeringar till 99:e plats i 2025 års internationella pressfrihetsindex när det gäller rangordningen av mediefriheten. Detta utgör en betydande och oroväckande tillbakagång. Parlamentet konstaterar att pressfriheten är ett grundläggande europeiskt värde och att Kosovo behöver vidta effektivare åtgärder än man för närvarande gör för att slå vakt om den.

33. Europaparlamentet ger på nytt uttryck för sin stora oro över det försämrade medielandskapet och journalisternas arbetsklimat, särskilt över attackerna och hoten mot journalister och mediearbetare, inbegripet det stötande språk som högt uppsatta tjänstemän i Kosovo riktade mot medierna under valkampanjen. Parlamentet beklagar att lagförslaget om skydd av journalisters källor ännu inte har antagits, vilket innebär att journalister saknar adekvat rättsligt skydd. Parlamentet betonar att det måste råda nolltolerans för fysiska angrepp mot journalister och efterlyser en förstärkt utredning och lagföring av alla hot mot mediepersonal och en anpassning av medierelaterad lagstiftning till EU:s regelverk, särskilt den europeiska mediefrihetsförordningen[7] och EU:s direktiv mot munkavleprocesser[8], och till andra relevanta internationella skyldigheter på människorättsområdet. Parlamentet uppmanar myndigheterna att vidta omedelbara och konkreta åtgärder för att garantera mediernas oberoende, bekämpa hot och säkerställa en miljö som främjar fri och pluralistisk journalistik.

34. Europaparlamentet uttrycker allvarlig oro över rapporter om påtryckningar som politiska aktörer och organiserade kriminella grupper utövat mot journalister. Detta har lett till fall av självcensur. Parlamentet konstaterar att journalister kan komma att avstå från att ägna sig åt kritisk undersökande journalistik på grund av att de är oroliga för sin fysiska säkerhet eller anställningstrygghet. Parlamentet framhåller vidare rapporter om att offentliga myndigheter kan dra tillbaka reklam från mediekanaler som publicerar kritiskt innehåll och därmed utöva en indirekt ekonomisk

---

7 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1083 av den 11 april 2024 om fastställande av en gemensam ram för medietjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiv 2010/13/EU (europeisk mediefrihetsförordning) (EUT L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

8 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1069 av den 11 april 2024 om skydd för personer som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade anspråk eller rättegångsmissbruk (strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt) (EUT L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

press.

35. Europaparlamentet uttrycker oro över att lagförslaget om Kosovos radio och television (RTK), Kosovos offentliga programföretag, ännu inte har antagits, och efterlyser därför ett snabbt antagande av det. Parlamentet betonar behovet att säkerställa hållbar finansiering och oberoende för det offentliga programföretaget och beklagar att befattningen som generaldirektör för RTK har varit vakant sedan september 2024 och att RTK:s styrelse har saknat beslutsförhet sedan december 2024. Detta gör att det offentliga programföretaget i praktiken är funktionsodugligt och inte kan fullgöra sin roll. Parlamentet efterlyser en balanserad, representativ och politiskt oberoende tillsyn av RTK. Parlamentet uppmanar Kosovos myndigheter att utse RTK:s styrelseledamöter och generaldirektör genom en transparent och meritbaserad process, så att man garanterar att de offentliga radio- och tv-tjänsterna i Kosovo fungerar effektivt. Parlamentet betonar att varje reform av det offentliga programföretaget måste innebära att man garanterar det redaktionella oberoendet, undviker politisk påverkan och säkerställer en hållbar och transparent finansiering.

36. Europaparlamentet noterar med oro att man i 2025 års rapport om människohandel betonar att de berörda myndigheterna i Kosovo inte fullt ut har uppfyllt miniminormerna för att undanröja människohandel, trots att man har visat ökade ansträngningar, inbegripet förbättrade nivåer av lagföring och stärkt stöd till de drabbade.

37. Europaparlamentet uttrycker oro över den desinformation som i ökande utsträckning sprids av utländska aktörer i länder i regionen, bland annat om spänningar mellan olika etniska grupper, framför allt av ryska och serbiska statsanknutna aktörer och särskilt under valperioder. Detta bidrar ytterligare till den politiska polariseringen. Parlamentet är fortfarande allvarligt oroat över den illasinnada utländska påverkan, destabiliseringskampanjerna och hybridhoten, inklusive AI-genererad desinformation och samordnade onlinekampanjer som syftar till att påverka politiska processer och den allmänna opinionen. Parlamentet efterlyser förstärkta institutionella svarsåtgärder och förbättrad mediekunnighet genom åtgärder såsom förstärkt lärarutbildning och moderna läranderesurser samt stärkt samarbete med oberoende medier, faktagranskande organisationer och relevanta EU-program, för att främja kritiskt tänkande och ansvarsfullt digitalt deltagande. Parlamentet uppmanar Kosovo och dess regionala partner att fortsatt stå enade och att ytterligare stärka det regionala samarbetet och samarbetet mellan Europa och Kosovo för att bekämpa yttre hot, desinformation, utländsk påverkan samt cyberhot och hybridhot som syftar till att undergräva landets och regionens europeiska perspektiv.

38. Europaparlamentet lovordar Kosovo för dess aktiva engagemang i ett antal regionala samarbetsinitiativ, till exempel Centraleuropeiska frihandelsavtalet, energigemenskapen, transportgemenskapen, sydösteuropeiska samarbetsprocessen och det regionala samarbetsrådet.

39. Europaparlamentet lovordar Kosovos myndigheter för ett framgångsrikt genomförande av färdplanen för en hållbar lösning på olagligt innehav och missbruk av samt olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och sprängämnen. Parlamentet välkomnar den höga graden av efterlevnad av reglerna i FN:s protokoll om skjutvapen.

Försoning och goda grannförbindelser

40. Europaparlamentet påminner om att normaliseringen av förbindelserna med Serbien och genomförandet av alla överenskommelser inom ramen för dialogen mellan Belgrad och Pristina utgör en integrerad del av och ett grundläggande och oumbärligt inslag i Kosovos europeiska perspektiv. Parlamentet betonar att konkreta, bestående och kontrollerbara framsteg på detta område är avgörande för att stärka den regionala stabiliteten och främja landets europeiska perspektiv. Parlamentet framhåller att denna normalisering inte får betraktas som en underordnad fråga, utan måste förbli en verklig politisk prioritering. Parlamentet understryker vikten av att ytterligare stärka EU:s underlättande insatser mellan parterna i syfte att bryta det nuvarande dödläget.

41. Europaparlamentet upprepar sitt fulla stöd för den EU-stödda dialogen och välkomnar det förlängda mandatet för Peter Sørensen som EU:s särskilda representant för dialogen mellan Belgrad och Pristina till den 29 februari 2028.

42. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning om att förbättra kvaliteten på dialogen genom kvinnors deltagande, ökad öppenhet gentemot allmänheten och ett meningsfullt deltagande för det civila samhället.

43. Europaparlamentet upprepar vikten av ett konstruktivt engagemang från Kosovos och Serbiens myndigheters sida för att påskynda genomförandet av avtalet om vägen mot normalisering och dess genomförandebilaga, som fortfarande har giltighet och är rättsligt bindande för båda parter. Parlamentet uppmanar både Kosovo och Serbien att fullt ut genomföra Bryssel- och Ohridavtalen, inbegripet genom inrättandet av förbundet för kommuner med serbisk majoritet och ett tillbakadragande av Serbiens motstånd mot Kosovos medlemskap i regionala och internationella organisationer, och att undvika ensidiga åtgärder som skulle kunna underminera dialogprocessen.

44. Europaparlamentet välkomnar den överenskommelse som nåddes

den 14 mars 2026 om genomförandet av Kosovos lagstiftning om utlänningar, genom vilken anpassningsåtgärder införs för personer i den serbiska befolkningsgruppen. Parlamentet noterar att detta arrangemang bidrar till att säkerställa kontinuitet i tillgången till offentliga tjänster och innebär att man undviker risken för att kosovoserber i praktiken utestängs. Parlamentet betonar att sådana lösningar bidrar till förtroendeskapande och utgör ett positivt steg mot en normalisering av förbindelserna mellan Belgrad och Pristina och ett främjande av goda grannförbindelser.

45. Europaparlamentet noterar stängningen av ett dussintal Serbienstödda institutioner på ett icke samordnat sätt i norra Kosovo.

46. Europaparlamentet förväntar sig att Serbien samarbetar fullt ut med Kosovo för att äntligen ställa förövarna av terroristattacken i Banjska 2023 inför rätta. Parlamentet fördömer att Serbien ännu inte har lagfört de ansvariga, framför allt Milan Radoičić, Srpska Listas tidigare vice ordförande. Parlamentet upprepar att alla personer som är ansvariga för våldshandlingar måste ställas till svars och utan dröjsmål ställas inför rätta, i linje med rättsstatens principer och ett korrekt rättsförfarande. Parlamentet fördömer kraftfullt attacken på kanalen Ibër-Lepenc/Ibar-Lepenac i norra Kosovo i november 2024, och begär att förövarna snabbt ska gripas och ställas inför rätta. Parlamentet uppmanar Serbien att utan ytterligare dröjsmål besvara Kosovos begäran från januari 2025 om ömsesidig rättslig hjälp i samband med denna attack, och att samarbeta fullt ut med utredningen.

47. Europaparlamentet noterar att uppemot 1 590 försvunna personers öde ännu inte har klarlagts, och att bara 26 försvunna personers öde har klarlagts mellan april 2024 och slutet av rapporteringsperioden i september 2025. Parlamentet uppmanar både Kosovo och Serbien att engagera sig konstruktivt och i god tro i alla tekniska diskussioner som syftar till att klarlägga frågan om de återstående försvunna personernas öde, bland annat genom underarbetsgruppen för kriminaltekniska frågor, och att avstå från all politisering. Parlamentet välkomnar det första mötet i den gemensamma kommittén för försvunna personer, som sammankallades av chefsförhandlarna för Kosovo och Serbien i januari 2026 inom ramen för den EU-stödda dialogen, och efterlyser ytterligare samarbete för att påskynda kartläggningen av massgravar och informationsutbytet.

48. Europaparlamentet uppmanar Serbien att öppna och dela all relevant polis-, militär- och arkivdokumentation kopplad till kriget 1998–1999 i Kosovo, för att bidra till sanning, rättvisa och ansvarsskyldighet, även i fall av konfliktrelaterat sexuellt våld. Parlamentet noterar att någon allmän överenskommelse om att dela sådan information ännu inte har genomförts, och uttrycker oro över utvidgningen av sekretessklassificeringen, som riskerar att

ytterligare fördröja rättvisan och erkännandet för de överlevande.

49. Europaparlamentet påminner om vikten av att säkerställa full tillgång till arkiven tillhörande den f.d. jugoslaviska underrättelsetjänsten (UDBA) och den jugoslaviska folkarméns underrättelsetjänst (KOS), även i Pristina och Belgrad, för att grundligt kunna bedriva forskning kring och ta itu med brott och brottsorganisationer från den kommunistiska eran. Parlamentet understryker att öppnandet av dessa arkiv i hela regionen skulle bidra till sanningssökande, rättvisa för offren, försoning och en konsolidering av den demokratiska samhällsstyrningen.

50. Europaparlamentet uppmanar Kosovo att fortsätta sitt engagemang i ett antal regionala samarbetsinitiativ. Parlamentet upprepar vikten av den Nato-ledda Kosovostyrkan för bredare säkerhet och lovordar dess ihärdiga insatser för att bygga upp och upprätthålla en säker och trygg miljö i Kosovo och på västra Balkan i allmänhet. Parlamentet påminner om uppdragets betydelse för den pågående utvecklingen av Kosovos säkerhetsstyrka genom tillhandahållande av rådgivning, utbildning och kapacitetsuppbyggnad. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att bidra till Kosovostyrkan och avstå från att minska närvaron.

51. Europaparlamentet efterlyser förnyade insatser för att skydda det religiösa och kulturella arvet i Kosovo, inbegripet ortodoxa, islamiska, katolska och andra platser, som en del av ett bredare åtagande för pluralism, försoning och respekt för Europas gemensamma kulturarv.

Socioekonomiska reformer

52. Europaparlamentet noterar att Kosovo är måttligt förberett på områdena ekonomisk och monetär politik samt konkurrenskraft. Parlamentet betonar att Kosovo måste anpassa sitt budgetramverk till EU:s regelverk och ta itu med strukturella svagheter, framför allt en snäv tillverkningsbas och svårigheterna att få tillgång till finansiering för små och medelstora företag. Parlamentet betonar vikten av att säkerställa hållbar ekonomisk tillväxt, minska arbetslösheten och stärka landets system för socialt skydd i enlighet med EU:s sociala regelverk. Parlamentet betonar att landet måste genomföra mer omfattande reformer för att ta itu med de återstående strukturella svagheterna.

53. Europaparlamentet välkomnar kommissionens slutsats att Kosovo har gjort vissa framsteg när det gäller att utveckla en fungerande marknadsekonomi, framför allt genom starkare tillväxt, en sund och motståndskraftig banksektor, en minskad informell sektor och snabbare lösning av handelstvister. Parlamentet noterar den informella ekonomins fortsatta genomslag och uppmanar myndigheterna att förse arbetsinspektionen med de resurser som

den behöver för att kunna utföra sina uppgifter till fullo.

54. Europaparlamentet välkomnar att Kosovos handelsdomstol effektivt handlägger mål om immateriella rättigheter. Parlamentet uppmanar handelsdomstolen att ytterligare samarbeta med Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet.

55. Europaparlamentet begär att adekvat skydd av arbetstagare, rättvisa löner och efterlevnad av arbetsrätten säkerställs i linje med EU:s normer. Parlamentet beklagar att den sociala dialogen i Kosovo fortfarande är begränsad. Parlamentet efterlyser riktat stöd till arbetsmarknadsparternas kapacitetsuppbyggnad. Parlamentet uppmanar myndigheterna att garantera erkända fackföreningars oberoende och legitima roll samt arbetstagarnas grundläggande rättigheter, framför allt rätten till kollektiva förhandlingar såväl enligt lag som i praktiken och inom både offentlig sektor och privat sektor. Parlamentet uppmanar Kosovos myndigheter att förnya det sociala ekonomiska rådets mandat, främja social dialog och använda faciliteten för reformer och tillväxt för västra Balkan för att bidra till att bygga upp arbetsmarknadsparternas kapacitet.

56. Europaparlamentet välkomnar konsolideringen av systemet för ersättning inom ramen för lagen om löner inom den offentliga sektorn. Parlamentet beklagar dock att frågorna om arbetsklassificering, systematisering av befattningar och författningsdomstolens dom om författningsstridiga bestämmelser ännu inte har behandlats. Parlamentet uppmanar myndigheterna att anta lagförslaget om förvaltning av de offentliga finanserna och att integrera finanspolitisk riskbedömning och en metodologi för offentliga investeringar i lagstiftningen.

57. Europaparlamentet uttrycker oro över att den förväntade livslängden vid födseln fortfarande ligger under EU-genomsnittet och att barnadödligheten fortfarande är den högsta i regionen och ligger på betydligt högre nivåer än EU-genomsnittet. Parlamentet beklagar att framstegen mot allmän hälso- och sjukvård fortfarande är mycket begränsade och att betydande ineffektivitet kvarstår. Parlamentet uppmanar myndigheterna att säkerställa bättre tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster för alla medborgare.

58. Europaparlamentet uppmanar Kosovo att prioritera yrkesutbildning av hög kvalitet, starkare kopplingar mellan utbildning och arbetsmarknadsbehoven och riktat stöd till unga entreprenörer och forskare för att skapa trovärdiga utsikter för landets ungdomar.

59. Europaparlamentet uppmuntrar Kosovo att fortsätta att ingå avtal om samordning av de sociala trygghetssystemen med EU:s medlemsstater.

60. Europaparlamentet noterar att Kosovo har gjort vissa framsteg i förberedelserna för den digitala omställningen, inbegripet när det

gäller att utöka onlinetjänsterna och 5G-täckningen. Parlamentet beklagar att endast 10 procent av de offentliga tjänsterna för närvarande erbjuds online och att digitaliseringen fortfarande är fragmenterad. Parlamentet betonar att Kosovo måste anpassa sig till relevant EU-lagstiftning på det digitala området, inbegripet den europeiska kodexen för elektronisk kommunikation, NIS 2-direktivet, EU:s verktygslåda för 5G-cybersäkerhet, förordningen om digitala tjänster, förordningen om digitala marknader och EU:s ram för digital identitet. Parlamentet beklagar att Kosovo har antagit bara 8 av 14 sekundärrättsakter som härrör från lagen om cybersäkerhet och att inte vare sig cybersäkerhetsbyrån eller det nationella cybersäkerhetsrådet är fullt operativa än. Parlamentet efterlyser antagande av en övergripande strategi för e-förvaltning anpassad till EU:s standarder och med förbättrad interoperabilitet mellan de offentliga förvaltningssystemen. Parlamentet uppmanar Kosovo att intensifiera arbetet med att främja digitalisering och att vidareutveckla säkra digitala offentliga tjänster.

61. Europaparlamentet välkomnar Kosovos första steg mot ett mer strategiskt förhållningssätt till forskning och innovation, inbegripet den inledda finansieringen av innovationsstödjande åtgärder och Kosovos deltagande i nätverket av europeiska digitala innovationsknutpunkter.

62. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag om att inleda förhandlingar om en utvidgning av EU:s system med ”roaming som hemma” till västra Balkan, inbegripet Kosovo, i syfte att få till stånd påtagliga fördelar för medborgare och företag och stärka den regionala konnektiviteten. Parlamentet konstaterar att detta initiativ bygger på befintliga regionala roamingarrangemang. Parlamentet efterlyser ett snabbt antagande av förhandlingsmandat och ett ingående i god tid av avtal för att säkerställa en snabb och effektiv integrering i EU:s ”roaming som hemma”-område.

Energi, miljö, hållbar utveckling och konnektivitet

63. Europaparlamentet konstaterar att Kosovo fortfarande är starkt beroende av föråldrade koleldade kraftverk och behöver påskynda investeringarna i energieffektivitet. Parlamentet välkomnar att vissa framsteg har gjorts inom energisektorn, särskilt genom lanseringen av en vindkraftsauktion på 100 MW. Parlamentet uppmanar med eftertryck Kosovo att påskynda sin gröna omställning och avsevärt minska sitt beroende av fossila bränslen och koleldade kraftverk. Parlamentet uppmanar EU att intensifiera insatserna för att hjälpa Kosovo att uppnå dessa mål. Parlamentet uppmanar Kosovos regering att investera i en diversifierad energimix som höjer försörjningstryggheten. Parlamentet uppmuntrar Kosovo att fortsätta sina ansträngningar för att integrera sin elmarknad med de europeiska elmarknaderna, inbegripet genom att effektivt genomföra reformer av elmarknaden och stärka det gränsöverskridande

samarbetet inom elsektorn.

64. Europaparlamentet uppmuntrar Kosovo att stärka sin institutionella och administrativa kapacitet att genomföra strategiska infrastrukturprojekt, också med hjälp av heltäckande miljökonsekvensbedömningar och hållbarhetsåtgärder under planeringsfasen, och att fortsätta att genomföra väntande transport- och energikonnektivitetsprojekt. Parlamentet uppmanar kommissionen och Kosovo att prioritera strategiska konnektivitetsprojekt som kopplar samman västra Balkan med de europeiska transport- och energikorridorerna och de digitala korridorerna samt Svartahavsområdet, däribland genom energisammanlänkningar, energieffektivitetsåtgärder, investeringar i förnybar energi, integrering i det gemensamma eurobetalningsområdet (Sepa) och bättre tillgång till finansiering för små och medelstora företag. Parlamentet betonar att dessa investeringar kommer att öka den socioekonomiska konvergensen, den geostrategiska resiliensen och den europeiska ekonomiska säkerheten.

65. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen Kosovo att utöka de skyddade områdena i landet och att se till att lämpliga åtgärder vidtas för att förvalta skyddade områden och områden med kulturhistoriskt arv, för att skydda den biologiska mångfalden, inbegripet viktiga livsmiljöer för det akut hotade Balkanlodjuret. Parlamentet välkomnar Kosovos fortsatta samarbete med Nordmakedonien och Albanien med avseende på den gränsöverskridande nationalparken i Šarbergen. Parlamentet uppmuntrar Kosovo att ytterligare intensifiera och påskynda samarbetet med sina grannländer för att utse gränsöverskridande skyddade områden och upprätta enhetliga gränsöverskridande förvaltningsplaner. Parlamentet riktar en bestämd uppmaning till Kosovo att ändra lagen om avfallshantering och genomföra lagen om klimatförändringar.

°

° °

66. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Europeiska rådets ordförande, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament samt Kosovos president, regering och nationalförsamling.